

HIV- INFCĒTIE PALĪDZ SAVIEM ĀRSTIEM

(X. GNP+ konference,
Trinidāde, X. 2001)

GNP+ (Global Network of People Living with HIV) ir pasaules HIV- inficēto apvienība, kas sastāv no analogām apvienībām katrā kontinentā (Eiropā: ENP+). X GNP+ konferenci organizēja CRN+ (Caribbean Regional Network) nelielā salu valstī Trinidādē & Tobāgo (TT) Karību jūrā. Tās veidošanā piedalījās arī vietējā HIV- inficēto organizācija.

Šī konference parādīja, ka arī **mazākā valstī par Latviju** var sekmīgi novadīt šāda veida pasaules mēroga pasākumu.

Runājot par **organizatorisko** pusi, jāpiemin, ka bez brīvprātīgo (to skaitā vietējo HIV- inficēto) palīdzības šī konference nebūtu varējusi notikt.

Interesants fakts bija arī armijas pieaicināšana brīvprātīgo statusā (kareivji palīdzēja lidostā salikt atbraukušo delegātu bagāžu transporta līdzekļos un nogādāt tos līdz viesnīcai).

Runājot par **delegātu atlasī** šoreiz, loģiski, vairumā bija Karību reģiona un Latīņamerikas pārstāvji. Konferences nobeigumā afrikāņu pārstāvji ar viņiem piemītošo uzstājību protestēja pret procentuāli nelielo Āfrikas delegātu skaitu. Taču arī austrumeiropieši, kuru konferencē gandrīz vispār nebija, varētu izvirzīt līdzīgas pretenzijas. Tāpēc jau šīs konferences ir rotējošas – ik reizi savā zemeslodes daļā.

Vienīgais organizatoriskais pārmetums šķita vietā, žūrijai izvēlot kārtējo **“Mis GNP+”**, ko saņēma atraktīvi un asprātīgi pārgērbies latīņamerikānis, kurš ieguva arī visvairāk aplausu. Tas likās diskriminējoši pret meitenēm, kuras uzstājās un kuru jūtas šādos jautājumos, šķiet, daudz vieglāk ievainojamas. Un kļuva žēl simpātiskās Mis Tobago, kurai, kā mazas nācijas pārstāvei, tā varbūt bija vienīgā iespēja gūt starptautisku ievērību, kaut šādā izklaides pasākumā.

Runājot par konferences forumiem, paneļiem un meistardarbnīcām, varētu pieminēt sekojošos:

GFATM (Global Fund to Fight AIDS, TB & Malaria). Pašlaik izveidota TWG (Pārejas Darba Grupa) un var apsveikt TT pārstāvi, kas iekļauta tās sastāvā. TWG nodrošinās Fonda darbības atklātību tā mērķauditorijai – HIV- inficētajiem un to organizācijām. Eventuālie Fonda līdzekļi tiks sadalīti starp valstīm (to programmām). AGIHAS būtu jāiekļaujas Latvijas programmas nospraušanā. UNAIDS Tēmas Grupas sastāvā AGIHAS varētu vērot programmas realizācijas gaitu, lai nenotiktu līdzekļu “iesprūšana” augstākos gaitēnos (kā 90.- to gadu sākumā AIDS nodaļas vadītāja Zalcmaņa gadījumā). Fonds paredzēts ārstniecībai un aprūpei, ne profilaksei.

Sarkanais Krusts un Pusmēness. Šī bija viena no pirmajām AIDS konferencēm, kurā varēja ievērot tā klātbūtni. Līdz šim Latvijā ir bijusi manāma tikai "Jaunatnes Sarkanā Krusta" darbība AIDS laukā. Tagad zināsim, ka varam griezties arī pie paša Sarkanā Krusta (vecākās NVO pasaulē).

Medikamentu pieejamība. Visiskumjākais fakts, kas atklājās konferences gaitā bija tas, ka TT vienīgās pieejamās zāles ir AZT grūtniecēm. Diemžēl arī GNP+ vadība neuzskatīja par piemērotu konferences noslēgumā vērsties ar uzsaukumu TT valdībai šai sakarā. Ja Latvijas valdība spēj nodrošināt savus HIV- inficētos, tad, šķiet, arī TT valdībai tam būtu jābūt pa spēkam (ņemot vērā daudz ievērojamākos dabas resursus un tūristu pieplūdumu). Izskatās, ka ir arī korumpētākas valdības, nekā Latvijā.

Interesanti bija konferencē dzirdētā dažādu valstu pieredze AIDS jautājumos: **Jaunzēlandē** farmaceitiskās firmas algo medicīniskos ekspertus – padomdevējus, pie kuriem HIV- inficētie var griezties un saņemt laikā neierobežotas konsultācijas.

Nigērijā AIDS/NVO pārstāvji reizēm "māca" savus ārstus, informējot viņus par pēdējiem sasniegumiem AIDS medicīnā, jo ārstiem ir mazāk iespēju apmeklēt dažādas konferences, kā šiem aktīvistiem.

ASV dažviet par pozitīvu asins analīzi pavēsta apmācīts HIV- inficētais. Tas šķiet efektīvs veids, kā pasargāt ārstus no šādas psiholoģiskās slodzes (un profesionālas "pārdegšanas").

*A.Kalniņš,
AGIHAS*

Materiāls tapis ar Holandes vēstniecības Latvijā atbalstu